

CAPITOLUL I

În zilele de luni, miercuri și vineri se studia caligrafia de curte și *Summulae Logicales*¹, restul săptămânii fiind dedicat *Organonului*², repetiției și astrologiei. Guvernanta nu reușea niciodată să dea de capăt astrolabului³, iar când se încurca rău de tot, i-l confisca lui Wart, plesnindu-l peste mână. Pe Kay nu îl plesnea peste mână, deoarece el era viitorul Sir Kay, stăpânul domeniului. Lui Wart⁴ i se spunea așa pentru că Wart rima întrucâtva cu Art, prescurtarea numelui său adevărat. Kay îi dăduse porecla asta. Lui Kay nu i se spunea altfel decât Kay, pentru că era sub demnitatea lui să aibă vreo poreclă și s-ar fi mâniat îngrozitor dacă ar fi încercat cineva să îi dea vreuna. Guvernanta avea păr roșu și o cicatrice misterioasă, care, după ce le fusese arătată tuturor femeilor din castel, în spatele ușilor închise, îi adusesse un imens prestigiu. Se credea că

¹ Celebru manual de logică aristoteliană, scris de Petrus Hispanus (Pedro Hispano) în secolul al XIII-lea și folosit ca material didactic în universitățile europene până în secolul al XVII-lea.

² Nume colectiv dat celor șase tratate de logică ale lui Aristotel, considerat întemeietorul disciplinei logicii.

³ Instrument folosit pentru măsurarea poziției astrilor și a înălțimii lor deasupra orizontului, pentru măsurarea unghiurilor, dar și aparat folosit la determinarea longitudinii și latitudinii.

⁴ *Neg*, dar și *băiat nesuferit*, în limba engleză.

semnul era în locul pe care ședea și că îl dobândise la un picnic, așezându-se din greșeală pe o armură. În cele din urmă s-a oferit să i-l arate și lui Sir Ector, tatăl lui Kay, apoi a suferit o criză de isterie și a fost dată afară. Mai târziu s-a aflat că stătuse trei ani într-un spital pentru cei cu mințile rătăcite.

După-amiezile, programul era următorul: luna și vinerea, exerciții cu lancea și călărie; marțea, vânătoare cu șoimi; miercurea, scrimă; joia, tir cu arc; sâmbăta, teoria cavalerismului, cu laudele ce trebuiau aduse în diferite ocazii, terminologia și eticheta vânătorii. Dacă, de pildă, nu făceai ce trebuie atunci când cornul vestea moartea unei ciute sau a unui mistreț, erai pus să te îndoii de mijloc peste leșul sălbăticiunii și plesnit cu latul sabiei. Pedepsei i se spunea „a fi trecut prin sabie“. Era o zbunguială, un soi de glumă, ca ritualul bărbieritului când ești primit într-un grup nou. Kay nu era niciodată trecut prin sabie, deși greșea adesea.

Cum s-au descotorosit de guvernantă, Sir Ector a declarat:

— În fond și la naiba, nu-i putem lăsa pe băieți s-alerge ca niște derbedei toată ziua – în fond și la naiba, nu? La vârsta lor, le trebe o educațiune de prima mână. Pe vremea mea, făceam latină și alte cele, încă de la cinci dimineața. Fericite zile. Mai dă-mi niște porto¹.

Sir Grummore Grummursum, care își petrecea noaptea la castel, fiind prins de lăsarea întunericului chiar în toiul unei aventuri cavalerești², spuse că, pe vremea lui, era biciuit în fiecare dimineață, pentru că se ducea

¹ Vin de Porto, produs în regiunea Douro din Portugalia.

² Noțiunea de *quest*, folosită des de autor, este complexă și dificil de redat în limba română, ea reprezentând în același timp și o

la vânătoare cu șoimi în loc să-nvețe. Pe seama acestei mari slăbiciuni punea faptul că nu reușise niciodată să treacă de viitorul simplu al verbului *utor*. Era în prima treime a paginii din stânga, zicea. El crezuse că e la pagina nouăzeci și șapte. Îi mai dădu niște porto.

— Cum a mers aventura de azi? îl întrebă Sir Ector.

— A, destul de bine, răspunse Sir Grummore. De fapt, a fost o zi pe cinste. Am dat peste un flăcău pe nume Sir Bruce Saunce Pité, taman când tăia capul unei fecioare în satul Weedon, l-am fugărit până pe Moșia Mixbury, în Bicester, unde ipochimenul a cotit-o pe alt drum. I-am pierdut urma în Pădurea Wicken. O goană de vreo douăzeci și cinci de mile¹ bune.

— Unu' care nu se uită-napoi, zise Sir Ector. Da', că veni vorba de băieți și de latineasca lor, adăugă bătrânul domn. Știi, *amo*, *amas*² și alergatul ca niște derbedei toată ziua – dumneata ce m-ai sfătuit?

— Ah, răspunse Sir Grummore, ducând un deget la nas și făcând cu ochiul la sticlă, pentru asta e nevoie de puțină chibzuială. Dacă nu ți-e cu supărare că-mi dau și eu cu părerea.

— Nu mă supăr deloc. Mare bunătate îți faci că ne dai o părere. Și-ți foarte mulțumesc. Mai ia niște porto.

— Grozav vin aveți.

— Primit de la un amic.

— Dar, că veni vorba de băieții dumitale, reluă Sir Grummore. Câți sunt la număr, ai știință?

— Doi. Adică, dacă îi punem la socoteală pe amândoi.

aventură, și o încercare de atingere a unui țel înalt (de pildă, găsirea Sfântului Graal), dar și o datorie a cavalerului.

¹ O milă terestră este egală cu 1,6 kilometri.

² *Iubesc*, *iubești*, în limba latină.

— N-ar fi o idee să-i trimiți la Eton? se interesă, precaut, Sir Grummore. Cale lungă până acolo, e-adevărat.

De fapt, nu chiar la Eton făcea el referire, deoarece Colegiul Preasfintei Fecioare a fost întemeiat abia în 1440, ci la un lăcaș asemănător. De asemenea, cei doi beau în realitate vin de Metheglyn, nu de Porto, însă denumirea modernă vă ajută să vă imaginați atmosfera.

— Nu calea lungă-i necazul, spuse Sir Ector, ci faptul că trece prin ținuturile namilei ăleia, cum îi zice... Pri-cepi?

— Cum îi zice?

— Acu' nu-mi amintesc, să mă tai. Țăla care șade pe malurile Râului Gâlgâitor.

— Galapas.

— Țăsta-i omu'.

— Ar mai fi o ieșire – să le tocmești un dascăl, sugeră Sir Grummore.

— Adică un ins care te învață.

— Întocmai. Un dascăl, știi 'mneata. Un ins care te învață.

— Mai ia niște porto, îl invită Sir Ector. Țți prinde bine după atâtea aventuri.

— Splendidă zi, remarcă iarăși Sir Grummore. Doar că, în zilele noastre, nu prea mai omori nimic. Fugi douăzeci și cinci de mile, apoi îl încolțești sau îi pierzi urma. Cel mai supărător e când începi o nouă aventură.

— Toți căpcăunii sunt omorâți la vânătoarea de toamnă. Dup-aia, ai parte de-o fugăreală strașnică, dar Țți scapă.

— Li se pierde urma mirosului, aș zice. Țăsta-i necazul cu căpcăunii într-o țară mare. Li se pierde urma mirosului.

— Dar, și de-ar fi să tocmesc un dascăl, nu văz de unde l-aș lua.

— Dă anunț, sugeră Sir Grummore.

— Am dat, zise Sir Ector. L-a strigat *Vestitorul de Humberland și Cardoile*.

— Ar mai fi o ieșire: să pleci într-o aventură, zise Sir Grummore.

— Adică să plec în căutarea unui dascăl, lămuri Sir Ector.

— Întocmai.

— *Hic, haec, hoc*¹, spuse Sir Ector. Hai să mai luăm niște vin din asta, oricum și-ar zice.

— *Hunc*, îl aprobă Sir Grummore.

Și așa a rămas. A doua zi, după ce Sir Grummore Grummursum a plecat la casa lui, Sir Ector și-a făcut nod la batistă ca să nu uite să pornească în căutarea unui dascăl, de îndată ce timpul îi va permite, și cum nu știa prea bine de unde s-o apuce, le-a spus băieților că Sir Grummore le sugerase și îi avertizase ca, până atunci, să nu se poarte ca niște derbedei. Apoi au plecat cu toții la fân.

Era iulie, o lună în care toți cei în putere – bărbați sau femei – trudeau la câmp sub îndrumarea lui Sir Ector. În tot cazul, era un moment în care băieții erau iertați de educațiune.

Castelul lui Sir Ector se înălța într-o poiană foarte întinsă, aflată într-o pădure și mai întinsă. Avea o curte și un șanț cu apă în care înotau știuci. Șanțul era traversat de un pod de piatră fortificat care se termina la jumătatea drumului. Cealaltă jumătate era acoperită de

¹ *Acesta, aceasta, acesta*, în limba latină.

un pod rabatabil din lemn, care se trăgea în fiecare seară. De îndată ce traversai podul, te trezeai în capul uliței satului – una singură avea – care ținea cale de vreo jumătate de milă, mărginită de-o parte și de alta de case cu pereți din lut amestecat cu nuiiele și acoperișuri de stuf. Ulița împărțea poiana în două câmpuri uriașe – cel din dreapta era cultivat în sute de fâșii lungi și înguste, iar cel din dreapta cobora lin spre malul unui râu, servind drept pășune. Jumătate din câmpul din dreapta era împrejmuit special pentru fân.

Era iulie și vreme de iulie adevărată, cum se pomenea odinioară în Vechea Anglie. Toți se trezeau cu pielea de-un cafeniu strălucitor, ca la indienii americani, cu ochii strălucind ca jărăticul și dinții albi, sclipitori. Câinii umblau cu limba atârând de-un cot sau zăceau gâfâind în vreun petic de umbră, în timp ce caii asudau, plesneau din cozi și încercau să își alunge muștele de pe burți, lovindu-le cu enormele copite din spate. Vacile erau lăsate să pască de capul lor și din când în când puteau fi văzute galopând cu cozile în vânt, lucru care îl scotea din fire pe Sir Ector.

Sir Ector stătea cocoțat în vârful unei căpițe, de unde vedea bine pe toată lumea, și urla porunci pe deasupra câmpului de optzeci de hectare până se făcea vinețiu la față. Cei mai de ispravă cosași lucrau în linie acolo unde iarba nu fusese încă tăiată, coasele vuind în lumina orbitoare a soarelui. Femeile, înarmate cu greble de lemn, adunau fânul uscat în șiruri lungi, iar cei doi băieți îl în-torceau cu furcile, ca să fie mai ușor de ridicat. În urma lor veneau huruind carele cele mari, cu roți din lemn și trase de cai sau de boi albi, cu pasul agale. Un bărbat stătea în car ca să primească fânul și să dea instrucțiuni,

în vreme ce de-o parte și de alta pășeau alți doi, ridicând cu furcile grămăjoarele pregătite de băieți și aruncându-le în car. Acesta era mânat pe cărarea dintre două șiruri de fân și era încărcat după o ordine strictă, începând de la capră și continuând spre spate, bărbatul dinăuntru strigând pe un ton sever unde voia să fie aruncată următoarea grămadă. Cei de jos îi bodogăneau pe băieți că nu așezaseră fânul cum trebuia și amenințau că o să le tăbăcescă pieile dacă rămâneau în urma celorlalți.

După ce umpleau carul, îl trăgeau până lângă căpița lui Sir Ector și îi aruncau acestuia fânul cu furcile. Truda le era ușurată de faptul că grămezile fuseseră așezate rânduit, nu ca în vremurile de astăzi. Sir Ector se cățara grăbit în vârful clăii, încurcându-și astfel ajutoarele, singurele care munceau de fapt, călcând fânul în picioare, asudând, râcâind în jur cu furca, căznindu-se să înalțe căpița cât mai drept și urlând că totul se va spulbera la prima adiere de vânt dinspre apus.

Lui Wart îi plăcea tare mult să adune fânul și era foarte priceput la asta. Kay, cu doi ani mai mare, stătea de obicei la marginea grămezii pe care încerca s-o ridice, așa că muncea de două ori mai mult și izbândea numai pe jumătate cât Wart. Nu suferea înfrângerile și se lupta cu ticălosul de fân – pe care îl mânuia de parcă ar fi fost otravă – până cădea din picioare.

Ziua de după vizita lui Sir Grummore a fost una foarte fierbinte pentru oamenii care au trudit de la un muls la celălalt, și-apoi iarăși, până la asfințit, luptându-se cu stihia aceea cumplită. Căci pentru ei, fânul era o stihie a naturii, asemeni valurilor mării sau vânturilor, în care se scaldau și se aruncau, ba chiar și respirau. Semințele

și paiele mai mici le rămâneau în păr, în gură și-n nări, li se strecurau pe sub haine și îi gădilau. Erau îmbrăcați ușor, iar umbrele dintre mușchii netezi păreau niște pete albăstrui pe pielea de culoarea castanei. De dimineață, cei care se temeau de fulgere boliseră.

Furtuna s-a dezlănțuit spre după-amiază. Sir Ector nu le-a îngăduit să se oprească din lucru până ce trăsnetele orbitoare nu au ajuns deasupra câmpului. Și-atunci, din cerul negru ca noaptea, rafalele de ploaie s-au năpustit asupra lor, făcându-i ciuciulete și orbindu-i. Băieții se ghemuieră sub căruțe și se acoperiseră cu fân, pentru ca vântul tăios să nu le înghețe trupurile ude, și toți glumeau veseli în vreme ce în jurul lor vuia tot iadul. Kay tremura, deși nu de frig, dar glumea și el împreună cu ceilalți, nevrând nici mort să arate că îi e teamă. La ultimul și cel mai puternic tunet, oamenii tresăriră fără să vrea și, cum se văzură unii pe ceilalți tresărind, se puseră pe râs ca să-și ascundă rușinea.

Ploaia a pus capăt zilei de lucru la câmp și a dat semnalul că putea să înceapă joaca. Băieții au fost trimiși la castel, să se schimbe de hainele ude. Bătrâna doamnă, doica lor, le-a adus veste uscate dintr-un dulap, i-a certat că răciseră cobză și l-a ocărât pe Sir Ector că s-a lungit atâta. Apoi cei doi și-au tras pe ei cămăși curate și au dat năvală în curtea care strălucea, spălată de ploaie.

— Eu propun să-l luăm pe Cully și să vedem dacă prindem niscai iepuri, strigă Wart.

— Iepurii nu ies pe vreme ploioasă, i-o întoarse Kay, sarcastic, nespus de încântat că îl luase la științele naturale.

— Ei, hai. Cât ai bate din palme, s-a și uscat.

— Atunci, îl duc eu pe Cully.

De câte ori mergeau la vânătoare, Kay ținea morțiș să ducă el uliul-șoimar și să îl elibereze. Pretenție la care era îndreptățit – nu doar pentru că era mai în vârstă decât Wart, ci și pentru că era fiul legiuit al lui Sir Ector. Wart nu era fiu legitim. Nu înțelegea ce înseamnă asta, dar îi pricinuia numai durere, fiindcă, în ochii lui Kay, îl făcea să pară cumva inferior. Lipsa părinților îl făcea și altfel decât restul, iar Kay îl învățase că nu e bine să fii altfel. Nimeni nu aducea vorba de față cu el, dar când rămânea singur se gândea adesea la asta și se întrista. Nu-i plăcea deloc când oamenii deschideau discuția. Și cum asta se întâmpla de câte ori băieții se certau cine are întâietate, se obișnuise să cedeze înainte să spună cineva ceva. De altminteri, îl admira pe Kay și nu avea calitate de conducător. Se născuse să venereze eroii, nu să fie erou.

— Atunci, să mergem! strigă Wart, și-o tuliră amândoi spre adăpostul păsărilor, făcând vreo câteva tumbă pe drum.

Alături de grajduri și de cotețele câinilor, adăpostul păsărilor de vânătoare era una dintre cele mai însemnate părți ale castelului. Se afla chiar în dreptul salonului principal, cu fața spre sud. Din motive de apărare, ferestrele exterioare trebuiau să fie mici, însă cele interioare, care dădeau în curtea castelului, erau mari și în-sorite. Fiecare avea șipci verticale dese, bătute în cuie. Geamuri nu erau, dar ca să nu îi tragă curentul pe șoimi, la cele mici se puseseră obloane de corn. La un capăt se afla un mic șemineu și un soi de colțisor tihnit, precum sunt acelea din depozitele de harnașament, unde grăjdarii curăță șeile și căpestrele în nopțile ploioase, după o vânătoare de vulpi. Tot aici mai găseau și câteva

scăunele, un ceaun, o masă de lucru cu tot felul de cuțite și instrumente chirurgicale, și niște polițe pe care odihneau oale de pământ. Pe oale scria Cardamom, Ghimbir, Zahăr de orz, Praf de sfadă, Pentru sforăit, Pentru duri, Vertij etc. Ici, colo atârnau burdufuri din piele din care se tăiau bucăți pentru glugile păsărilor și pentru lesele în care erau ținute. De un șir ordonat de cuie erau agățați clopoței, cârlige și inelele din argint care prindeau lesa de încheietura șoimarului, toate gravate cu numele Ector. Pe cea mai frumoasă dintre etajere erau înșirate glugile: unele vechi, din piele crăpată, făcute special pentru păsările de vânătoare, încă înainte de nașterea lui Kay; altele mititele de tot, pentru șoimii de iarnă; unele ceva mai mărișoare, pentru șoimii călători; glugi noi și nespuse de frumoase, făurite în nopțile lungi și plictisitoare de iarnă. În afară de cele mari, toate erau lucrate în culorile lui Sir Ector: piele albă tivită cu roșu și-n vârf câte un mănunchi de pene cenușiu-albastrii, smulse din gulerul unui bătlan. Pe masa îngustă de lucru zăcea un talmeș-balmeș de vechituri și ciudățenii, din cele care se găsesc în orice atelier: bucăți de sfoară, sârmă și metal, unelte, niște pâine și brânză ronțăite de șoareci, o ploșcă de piele, niște mănuși pentru mâna stângă jerpelitate, cuie, petice de sac, câteva momeli și un răboj scrijelit în grabă. Răbojul suna cam așa: Epuri IIIIIII, Cerv III etc. Autorul nu prea știa să scrie corect.

În celălalt colț al încăperii, scăldate în lumina strălucitoare a soarelui, se înșirau postamentele de care erau legate păsările: doi pui de șoim de iarnă, care abia începuseră dresajul; o bătrână șoimăriță călătoare, care nu prea era de folos în ținutul acela împădurit, dar era păstrată de dragul aparențelor; un vânturel cu ajutorul

căruia băieții deprinseseră arta vânătorii cu șoimi; un uliu păsărar pe care, în mărinimia lui, Sir Ector îl ținea pentru preotul paroh; și în sfârșit, închis cu grijă într-un țarc numai al său, uliul porumbar pe nume Cully.

Adăpostul era bine întreținut, cu rumeguș pe jos ca să absoarbă găinațul, murdăria fiind curățată zilnic. Sir Ector venea pe-acolo în fiecare dimineață la ora șapte, șoimarii așteptându-l la intrare în poziție de drepti. Dacă uitaseră să se pieptene, îi pedepsea să stea închiși toată ziua. Lor nici că le păsa.

Kay își puse una dintre mănușile de piele și îl chemă pe Cully de unde ședea cocoțat. Însă Cully, cu penele adunate și o dispoziție ursuză, se mulțumi să îi arunce o căutătură urâtă cu ochii lui galbeni și nu catadicsi să se miște. Kay fu nevoie să îl ia pe sus.

— Crezi că e înțelept să-l eliberăm? întrebă Wart, neîncredător. Când năpârlește așa?

— Sigur că da, nătăflețule, zise Kay. Nu vrea decât să fie purtat nițel ca un rege, atâta tot.

Și împreună au pornit peste câmp, observând în trecăt că fânul atent adunat era iarăși ud și își pierdea calitățile, și s-au îndreptat către terenul de vânătoare, unde copacii începuseră să crească, deocamdată mai rari, ca într-un parc, dar îndesindu-se treptat și topindu-se în umbrele pădurii. Iepurii își săpaseră sute de vizuini la umbra acestor arbori, atât de aproape unele de altele încât problema nu era să găsești iepurele, ci să îl prinzi departe de sălașul lui.

— Hob zice că nu trebuie să-i dăm drumul lui Cully înainte să se fi înălțat măcar de două ori, spuse Wart.

— Hob nu știe nimic. Numai cel care poartă șoimul pe mână știe când e gata de zbor pasărea. Și la urma

urmei, Hob e doar un țăran, adăugă Kay și începu să dezlege lesa păsării.

Simțind că a fost eliberat din legături ca să poată începe vânătoarea, Cully făcu câteva mișcări, parcă vrând să se înalțe. Își înfoie pieptul, penele aripilor și puful moale de pe coapse. Dar se răzgândi, sau chibzui mai bine, și se potoli fără un sunet. Această mișcare a păsării îi dădu ghes lui Wart să îl țină și el puțin. Tânjea să îl ia de pe încheietura lui Kay și să îl mânuiască așa cum se cuvine. Era sigur că ar fi izbutit să îi stârneasă păsării pofta de vânătoare, scărpinându-i picioarele și ciufulindu-i cu blândețe penele de pe piept. Numai de i s-ar îngădui să facă asta, în loc să își târșâiască picioarele în urma lui Kay, cărând momeala. Însă știa cât de sâcâitor era pentru fratele lui să fie mereu împroșcat cu sfaturi, așa că își ținu gura. La fel ca în războaiele moderne, în care este cu desăvârșire interzis să îți critici comandantul, nici la vânătoarea cu șoimi nu este îngăduit să tulburi judecata șoimarului cu sfaturi dinafară.

— Hop! strigă Kay, azvârlind brațul în sus ca să îi dea uliului mai multă înălțime, și Cully fu în aer cât ai clipi, la timp ca să zărească un iepure țâșnind peste câmpul cu iarbă măruntă.

Surprinși de mișcare, Wart, iepurele și uliul rămăseră un moment stană de piatră, apoi enormele aripi ale asasinului aerian începură să vâslească în văzduh, dar fără tragere de inimă. Iepurele se făcu nevăzut într-o vizuină. Uliul se avântă precum un copil care se dă în leagăn, până își strânse aripile și se așeză pe creanga unui copac. Se uită în jos la stăpânii lui, deschise ciocul și scoase un gâfâit furios de înfrângere, apoi rămase nemișcat. Cele două inimi încremeniră și ele.